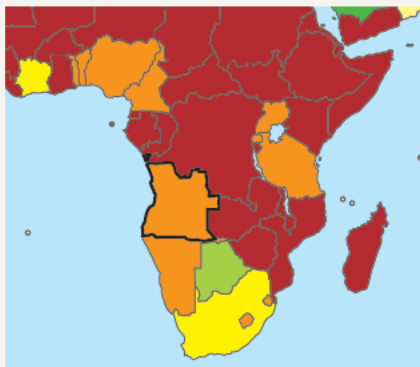

Basfakta (2023)

Folkmängd: 37 miljoner

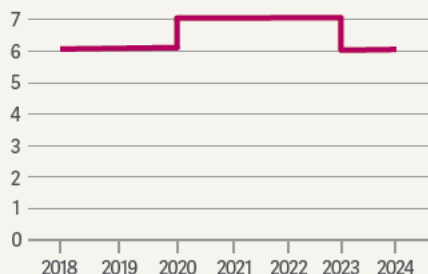
BNP, nominellt: 94 miljarder USD

BNP/capita: 2 566 USD

Landriskklasserna går från 0 till 7.
Ju lägre tal, desto bättre kreditvärdighet.

Landriskklasshistorik

Källa: EKN

Styrkor

- + Pågående reformer med stöd av tidigare IMF-program
- + Omfattande naturtillgångar
- + Bytesbalansöverskott

Svagheter

- Höga kostnader för statsskulden
- Staten är starkt oljeberoende och därmed sårbar v.g. oljeprisfall och global klimatomställning
- Svag institutionell kapacitet och utbredd korruption

Bakgrund

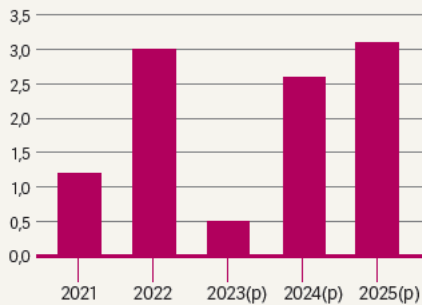
Angolas ekonomi är beroende av oljesektorn som utgör nära en tredjedel av BNP, över 90 procent av exporten och närmare 60 procent av statens intäkter. Höga oljepriser i kombination med en återuppbyggnadsboom efter inbördeskrigets slut 2002 medförde mycket stark ekonomisk tillväxt i början av 2000-talet. Angola har därmed en mittenposition i Afrika söder om Sahara vad gäller BNP per capita. Den positiva utvecklingen tog slut med oljeprisfallen 2015 och 2020 som medförde ekonomisk kräftgång, hög valutavolatilitet och avsevärt försvagade statsfinanser. Under samma period nedgraderade EKN Angola två steg, från landriskklass 5 till landriskklass 7. Först i juni 2023 var landet tillbaka i landriskklass 6 mot bakgrund av högre oljepriser och reformer. Under president Lourenco och finansminister Vera Daves har en valutareform genomförts och privatiseringar av den statsdominerade ekonomin inletts. Sedan 2018 finns ett importsstitutionsprogram PRODESI som har implementerats med viss framgång och vissa åtgärder för att minska korruptionen har vidtagits. Därutöver har moms och ett nytt statsfinansiellt ramverk införts.

Ekonomins höga känslighet för förändringar i oljepriset, minskande oljeproduktion och den globala trenden mot ökat användande av förnyelsebar energi utgör fortsatt betydande kreditrisker för landet. Angola är en högkostnadsproducent av olja och har begränsad institutionell kapacitet att ställa om. Stor jordbrukssektor och låg inkomstnivå innebär hög sårbarhet för torka, stormar och bränder. Landets institutioner tillhör de svagaste i världen, vilket reflekteras i den låga rankningen i Världsbankens Worldwide Governance Indicators (WGI). Det innebär begränsad förmåga att hantera en hög stats- och utlandsskuld, liksom externa chocker. Angolas oljefond, Fundo Soberano de Angola, och makroekonomiska ramverk har begränsad förmåga att hantera fluktuationer i oljepriserna. Oljefonden är för liten för att göra en avgörande skillnad vid oljeprisfall och det finns inte tillräckligt med statsfinansiella resurser för att på allvar kapitalisera den. Därmed kommer betydande svängningar i statsfinanser och hårdvalutatillgång att vara en naturlig del av ekonomin under överskådlig tid. Cirka 80 procent av statens lån är i utländsk valuta, varför valutakursfall får stort genomslag på den offentliga skuldsättningen i kwanza. Arbetslösheten var cirka 30 procent 2023 och drygt 50 procent bland ungdomar. Endast mindre förändringar väntas vad gäller diversifieringen av ekonomin, den skyhöga arbetslösheten, inkomstklyftorna och de mycket svaga institutionerna under de kommande åren.

Blandad utveckling 2023-2024

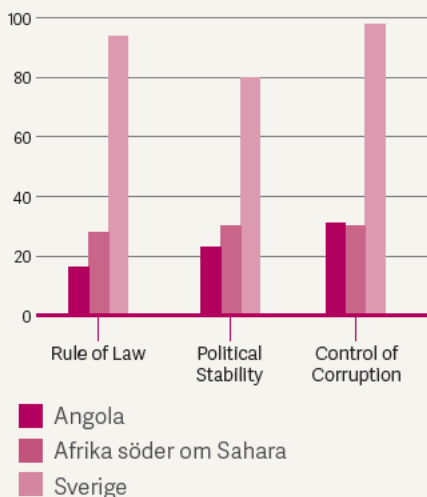
Risikutvecklingen i Angola har varit blandad under det senaste året. Oljepriser på drygt 80 USD per fat (Brent) under 2023-2024 ger generellt stöd åt ekonomin och den viktiga hårdvalutaintjänningen. Det innebar ett bytesbalansöverskott motsvarande tre procent av BNP under 2023, vilket väntas öka till 4-5 procent under de kommande åren. Centralbankens valutareserv är också fortsatt på en betryggande nivå, motsvarande cirka sju månaders importtäckning. Under maj - juni 2023 förlorade emellertid kwanzan 40 procent av sitt värde mot USD när Angolas finansministerium slutade att sälja hårdvaluta på marknaden. Huvudanledningen var stora externa betalningsåtaganden, vilka ökade under

BNP tillväxt (fasta priser, % per år)

Källa: IMFWEQ, Macrobond

Affärsmiljö

Källa: Världsbanken, Macrobond

Svensk export till Angola

År	MSEK
2023	660
2022	751
2021	527
2020	153
2019	158

Källa: SCB

EKN:s engagemang

Kategori	MSEK
Garantier	8 824
Utfästelser	1 194

2023 när Kinas tillfälliga skulduppskov löpte ut. Som följd steg den offentliga skuldsättningen till motsvarande 85 procent av BNP 2023, inflationen ökade till 22 procent och hårdvalutaliquiditeten i banksektorn stramades åt. Produktionsproblem inom oljesektorn i inledningen av 2023 medförde därutöver att tillväxten bromsade in till 0,5 procent. Orsaken till produktionsproblemen var framför allt att planerade underhåll och reparationer av oljefält tog flera månader längre än beräknat. Enligt IMF medförde den minskade oljeexporten en ökning på sex procentenheter i bytesbalansunderskottet, vilket visar på sårbarheten i Angolas oljeekonomi.

Under de kommande åren väntas emellertid en återhämtning i den ekonomiska tillväxten. Perioden 2024-2026 väntas ekonomin växa med i genomsnitt cirka tre procent per år, d.v.s. betydligt över genomsnittet för den senaste femårsperioden. Oljeproduktionen kommer sannolikt att återhämtas till cirka 1,1 miljoner fat per dag d.v.s. ungefär i linje med genomsnittet för de tre senaste åren. Den icke-oljebaserade delen av ekonomin - exempelvis jordbruk, fiskeindustri och diamantproduktion - står därmed för huvuddelen av tillväxten. Efter valutakursfallet i mitten av 2023 har kwanza stabiliserats vid drygt 800 kwanza/USD, vilket innebär att inflationen gradvis väntas sjunka tillbaka mot 8-9 procent.

I takt med att ekonomin återhämtar sig väntas den offentliga skuldsättningen återigen sjunka som andel av BNP 2024-2026. Regeringen förefaller fortsatt dedikerad till landets reformagenda, inklusive den nationella utvecklingsplanen för 2023-2027, där statsfinansiell stabilitet och diversifiering av ekonomin utgör centrala delar. Det långsiktiga målet i planen är en offentlig skuldsättning på högst 60 procent av BNP. Under 2023-2024 har finansministeriet agerat i linje med den nationella utvecklingsplanen även om de åtgärder som vidtas är

komplikerade och går långsamt. Fas ett av slojade bränslesubventioner genomfördes under 2023 när bensinpriset i landet höjdes från motsvarande tre till sex kronor per liter, med vissa protester och stigande inflation som följd. I april 2024 reducerades även subventionerna av diesel. De slojade subventionerna väntas sammantaget minska statens utgifter med motsvarande cirka två procent av BNP under året.

Finansministeriets respons på de fallande oljeintäkterna och den kraftigt försvagade valutan möttes med budgetnedskärningar motsvarande cirka tre procent av BNP under 2023, vilket signalerar en restriktiv hållning. Därutöver balanseras statsbudgeten numera vid ett oljepris på 65 USD per fat, jämfört med 75 USD per fat i den föregående budgeten, på inrådan av IMF. Det innebär budgetöverskott på 2-3 procent 2024-2026 och att den offentliga skuldsättningen förväntas sjunka till 50-60 procent av BNP.

På den externa sidan är de statliga betalningsåtaganden stora under de kommande åren. Det bidrar till höga räntekostnader i förhållande till statens intäkter, drygt 25 procent 2024-2026. Angola är därmed fortsatt beroende av externt stöd, inte minst från den största bilaterala kreditorn Kina som står för 40 procent av den totala offentliga externa skulden. I maj 2024 nådde Angola en överenskommelse med China Development Bank (CDB) om att använda 150-200 miljarder USD per månad från landets ESCROW-konto för att förtidsbetala låneförfall under 12 månader. Överenskommelsen visar på Angolas fortsatta behov av skuldlettningar för att klara externa betalningar, samt kinesiska kreditörers fortsatta vilja att uträtta sådana. Det senaste decenniets snabba

externa skulduppbyggnad har också stannat av. Angolas externa skuld, som nästan uteslutande är offentlig, sjunker för första gången sedan 2019 i USD-termer. Kinesiska lånelöften till Angola har också planat ut sedan 2018, enligt statistik från Boston Universitys Global Development Policy Center (BUGDC). Det är i linje med den generella nedåtgående trenden i kinesisk utlåning till Afrika. Enligt BUGDC ökade de kinesiska lånelöfterna från 20 miljarder USD 2015 till 45 miljarder USD 2018, varefter inga nya löften har utfärdats. Däremot förefaller riskaptiten för stora infrastrukturprojekt ha återvänt hos flera av de stora europeiska exportfinansieringsinstituten, exempelvis inom solkraft.

Sammantaget befäster den blandade riskutvecklingen Angolas position i den nedre delen av landriskklass 6. På sikt väntas den fleråriga positiva trenden i statsfinanser och ekonomi att återupptas, men volatiliteten under senare delen av 2023 visar med tydlighet de inneboende riskerna i ekonomin

Affärsmiljön

Affärs- och regleringsmiljön i Angola är generellt sett mycket svår på grund av hög inflation, höga lönekostnader, omfattande byråkrati, hög korruption och svaga institutioner. Det juridiska systemet är svagt, tyngt av korruption och politiskt influerat. Viss förbättring har skett under president João Lourenço (2017-) och trenden i WGI är överlag positiv under det senaste decenniet. Förbättringar har framför allt skett vad gäller korruptionsnivån där landet har gått från en percentilranking på 5/100 2016 till ca 30/100 2022. Hårdvalutalikviditeten har generellt sett förbättrats bland företag och banker, även likviditeten återigen stramades åt 2023/2024. Sedan 2020 finns en valutamarknad där finansministeriet, oljebolag, banker och försäkringsbolag kan handla utan att som tidigare behöva vända sig till centralbanken. Importlicens krävs för att säkra hårdvaluta, men i övrigt är regelverket numera förhållandevis fritt. Det finns inget krav på exporterande bolag att sälja hårdvaluta till centralbanken och det tidigare kravet på remburs vid importaffärer avskaffades under hösten 2020. Marknaden är emellertid fragmenterad, vilket märktes när finansministeriet slutade sälja hårdvaluta i juni 2023. Banker med stor exponering mot oljeindustrin hade fortfarande relativt god hårdvalutalikviditet, medan framför allt mindre banker drabbades hårdare. Förväntningen är att statliga externa betalningsåtaganden fortsättningsvis kommer att prioriteras. För företag och banker innebär det fortsatt svag hårdvalutalikviditet trots bytesbalansöverskott och betryggande valutareserv. Euro dominerar framför USD, delvis på grund av kopplingen till Portugal men också på grund av att få banker har korrespondentbanksrelationer i USA och USD-clearing är problematiskt. Angola har fortfarande inte ratificerat IMF:s artikel 8, vilket innebär att kwanzas inte är konvertibel utomlands (all konvertering måste ske inom landet).

EKN:s policy

EKN är öppet för statsrisker, men med restriktivitet på grund av stor exponering mot offentliga risker. För övriga offentliga risker (exempelvis myndigheter, kommuner och städer) gäller krav på remburs-, bank- eller statsgaranti. För banker och företag gäller förhöjd premiesättning vid långa risktider.

EKN:s åtagande och erfarenhet

Efterfrågan på statsriskaffärer är hög i Angola. Det totala garantiengagemanget är nästan uteslutande statsrisk. För närvarande finns fem garantier (inom kraft, transport och transmission) med offentliga köpare samt en offert inom transmission. På den privata sidan utgörs engagemanget till största delen av transport och entreprenad. EKN:s betalningserfarenhet är mycket god i de affärer garanti har utfärdats, både på den offentliga och den privata sidan. Ett mindre dröjsmål inom pappersindustrin, men inga fordringar. Angola har omförhandlat sina fordringar i Parisklubben vid två tillfällen, 1989 samt 2006, utan att erhålla någon formell skuldavskrivning. Avtalet 2006 innebär att Angola förtidsbetalade hela den kvarstående skulden. Därefter har landet punktligt fullgjort sina betalningsåtaganden. Även övriga ECA:s inom OECD fortsätter att rapportera in god betalningserfarenhet för Angola.officiala deserunt mollit anim id est laborum.